

BELÜGYMINISZTERIUM

**Szigorúan titkos!
Különösen fontos!**

Szám: 50-120/1976.

77.)
10

A MINŐSÍTÉS MEGSZÜNT
az 1935. évi LXV. tv. 28. §-ára
figyelemmel

**A BM Rendőri Főcsoportfőnökség
háborús időszaki
ÜGYRENDJE**

BELÜGYMINISZTERIUM

**Szigorúan titkos!
Különösen fontos!**

Szám: 50-120/1976.

**A MINŐSÍTÉS MEGSZÜNT
az 1995. évi LXV. tv. 28. §-ára
figyelemmel**

**A BM Rendőri Főcsoportfőnökség
háborús időszaki
ÜGYRENDJE**

Budapest, 1976. február hó 10-én.

Lássa (név, rendfokozat): Engedélyező aláírása: Betekintő aláírása: Év, hó, nap:

Gelles ale
Duscher "
Kész és,

Benn
1/24.

Jelen ügyrendről másolatot, vagy kivonatot készíteni tilos!

BELÜGYMINISZTERIUM

**Szigorúan titkos!
Különösen fontos!**

Szám: 50-120/1976.

Jóváhagyom:

A MINŐSÍTÉS MEGSZÜNT
az 1995. évi LXV. tv. 28. §-ára
figyelemmel

BENKEI ANDRÁS s. k.
belügyminiszter

**A BM Rendőri Főcsoportfőnökség
háborús időszaki
ÜGYRENDJE**

Budapest, 1976. február hó 10-én.

I. fejezet

A BM Rendőri Főcsoportfőnökség háborús időszaki feladatai

1. Jelen ügyrend a BM Rendőri Főcsoportfőnökség (továbbiakban: főcsoportfőnökség) háborús időszakra vonatkozó alapvető feladatait tartalmazza.

2. A főcsoportfőnökség háborús időszaki feladatait a béke időszakából hatályban maradó, a háború időszakában hatályba lépő, illetve kiadásra kerülő jogszabályok, jogi iránymutatások és belügyi rendelkezések alapján végzi.

3. A főcsoportfőnökség béke időszakra meghatározott alapvető funkciója a háború időszakában sem változik.

Irányító, koordináló és ellenőrző tevékenységét háborús működési helyre települve látja el.

A főcsoportfőnökség tevékenységét befolyásolni fogja az a tényező, hogy az alárendelt szerveivel a kapcsolattartás nehezebbé válik, mivel háborús működési helyekre települve végzik feladataikat.

A változó körülményekből eredően egyes szakterületek feladata az adott időszaki követelményeknek megfelelően módosul.

Működését a háború jellege, várható alakulása, lefolyása, lehetséges időszakai és azok tartalma, a hátországi viszonyokban jelentkező hatásai befolyásolják, illetve határozzák meg.

4. A főcsoportfőnökség szerveinek — a béke időszakra meghatározottakon túl — kiemelt feladatát képezi:

- a Magyar Népköztársaság állami, társadalmi és gazdasági rendjének, közrendjének, közbiztonságának háborús viszonyok közötti fokozott védelme;

- a háború időszakára életbe lépő jogszabályokban, belügyminiszteri rendeletekben foglaltak végrehajtásának szervezése, ellenőrzése;
- az ellenséges felderítő és diverziós csoportok felderítésében és felszámolásában, az ellenséges légi-deszantok megsemmisítésében való közreműködés;
- a lakosság kitelepítésével és befogadásával kapcsolatos rendfenntartási feladatok szervezése és ellátása;
- a csapás sújtotta területeken a mentéssel és mentesítéssel összefüggő rendőri feladatok teljesítése.

5. A főcsoportfőnökség rendőri feladatait a BM egységes rendszerében az állambiztonsági és más szervekkel, testületekkel együttműködésben teljesíti. Hatáskörébe utalt kérdésekben együttműködik a Magyar Néphadsereggel, Munkásőrséggel, állami és társadalmi szervekkel. Támazkodik a Magyar Népköztársasághoz hű állampolgárokkal.

A főcsoportfőnökség szervei munkájukat a szocialista törvényesség maradéktalan érvényesítésével, a jogpolitikai elvek alapján — törvényes és engedélyezett eszközökkel, illetve módszerekkel — végzik.

II. fejezet

A főcsoportfőnökség irányítása és szervezete

6. Háború időszakában a főcsoportfőnökség operatív vezetését a BM háborús működési helyre (BM I. vezetési pont) települő belügyminisztériumi államtitkár irányításával — a főcsoportfőnök — látja el.

Amennyiben a BM I. vezetési pont megbénul — a főcsoportfőnökség irányítását a BM tartalék (BM II.) vezetés — a kijelölt rendőr-főkapitány — veszi át, és megilleti mindazon jog és hatáskör, amely a belügyminisztériumi államtitkárt megilleti.

7. A főcsoportfőnökség és szervei háborús időszaki feladataikat az „M”-állománytábla szerinti létszámmal hajtják végre.

A főcsoportfőnökség központi és területi szervei, továbbá a szakirányítása alá tartozó szervek szervezeti tagozódása a háború időszakában:

a) központi szervek:

- Bűnügyi Csoportfőnökség,
- Közbiztonsági és Közlekedési Csoportfőnökség,
- Személyzeti Osztály,
- Titkárság,
- Tűzoltóság Országos Parancsnoksága;

b) területi szervek:

- Forradalmi Készenléti Rendőri Ezred,
- Útellenőrző Parancsnokság;

c) szakirányítása alá tartozó szervek:

- a budapesti és megyei rendőr-főkapitányságok rendőri szervei.

III. fejezet

A főcsoportfőnök jogköre és feladata

8. A főcsoportfőnök a főcsoportfőnökség szerveinek egységszemélyi felelős vezetője. Biztosítja a belügyminisztériumi államtitkár által meghatározott rendőri, rendészeti feladatok végrehajtását.

Felelős az alárendelt szervek szakirányításáért, a meghatározott politikai és szakmai elvek érvényesítéséért és egységes végrehajtásáért.

Felelős a személyi állomány politikai, erkölcsi, fegyelmi helyzetéért és harckészültségéért.

Az irányítása alá tartozó szervek munkájáról rendszeresen beszámol a belügyminisztériumi államtitkárnak, soron kívül jelenti a közrendet, a közbiztonságot érintő rendkívüli eseményeket.

A hatáskörébe utalt kérdésekben — főcsoportfőnökségi szinten — tájékoztatja az illetékes állami vezetőket.

Kezdeményezi a belügyminisztériumi államtitkár irányításának hatáskörébe tartozó, a közrend és a közbiztonság védelme érdekében felmerülő szükséges rendeletek, határozatok, intézkedések bevezetését.

A háborús időszaki jogszabályokban kapott felhatalmazás, valamint az együttműködési feladatok alapján intézkedik a közrend, az állam- és közbiztonság védelme érdekében a rendőri szervek által végrehajtandó rendszabályok, intézkedések bevezetésére.

Gondoskodik arról, hogy az alárendelt szervek a háborús időszaki és más jogszabályok rendelkezései alapján a törvényesség követelményeinek megfelelően tevékenykedjenek.

Intézkedési jogosultsága körében parancs- (utasítás-) adási joga van a főcsoportfőnökség egésze, szakterületét illetően pedig a rendőr-főkapitányok felé.

Meghatározza a főcsoportfőnökség szervei vezetőinek hatáskörét. Jogkörébe vonhatja, megváltoztathatja és hatályon kívül helyezheti a főcsoportfőnökség bármely vezetője által kiadott intézkedést.

A BM más szerveit is érintő rendőri feladatok teljesítésére — az illetékes miniszterhelyetttel történő egyeztetés alapján — miniszteri utasítás kiadására jogosult.

Személyzeti hatáskörét, fenyítő és dicsérő jogkörét a miniszter által jóváhagyott — háborús idősakra szóló — Hatásköri Lista, illetve a BM Fegyelmi Szabályzat szerint gyakorolja.

Országos értekezletek tartását — a belügyminisztériumi államtitkár jóváhagyásával — elrendeli.

Szükség szerint összehívja tanácsadó szervét: a csoportfőnöki értekezletet.

Az együttműködésre vonatkozó, a Magyar Népköztársaság belügyminiszterének, honvédelmi miniszterének és a munkásőrség országos parancsnokának közös parancsában meghatározottak szerint a hatáskörébe tartozó, csapaterővel megoldandó karhatalmi és fegyveres biztosítási feladatokra igénybe veszi a munkásőrség és a néphadsereg kijelölt erőit, eszközeit.

A belügyminiszter által jóváhagyott együttműködési szerződésekből eredő feladatok végrehajtására engedélyezi a személyes tárgyalások folytatását a határos szocialista országok illetékes határmenti rendőri szerveivel.

A közvetlen alárendelt szervét, annak vezetőjét, vagy beosztottját ért. hatáság, vagy hivatalos személy megsértése esetén feljelentés megtételére jogosult.

Hatáskörébe tartozik árvíz- és belvízveszély, járvány, egyéb elemi csapás esetén a BM rendőri szerveire háruló feladatok összefogása, irányítása és a végrehajtás ellenőrzése.

A jogszabályokban kapott felhatalmazás alapján, szakfelügyeletet és szakirányítást gyakorol más minisztériumok, országos hatáskörű állami és tanácsi szervek meghatározott tevékenysége felett (tűzrendészet, stb.).

Együttműködik más minisztériumokkal a meghatározott közös feladatokban.

9. A belügyminisztériumi államtitkárhoz felterjeszti:

- a főcsoportfőnökség tevékenységéről szóló összefoglaló jelentéseket, szolgálati, intézkedési és fejlesztési terveket;
- a főcsoportfőnökség ügyrendjét;

- a kiemelkedő közbiztonsági és közlekedési akciók tervét;
- a rendőri szervek tevékenységének, szolgálati rendszerének alapvető módosítására, újraszabályozására készült — miniszteri döntésre utalt — előterjesztéseket;
- a rendőri szakágazat szerveit és szervezetét, a személyi állományt, az anyagi-technikai ellátottságot érintő — miniszteri döntésre utalt — előterjesztéseket;
- a rendőrség feladatait érintő jogszabály-módosításra, újabb szabályozásra vonatkozó előterjesztéseket;
- a felsőbb párt- és kormánysszervek részére készült tájékoztatókat, előterjesztéseket, jelentéseket;
- a baráti országok rendőri szerveivel tervezett fontosabb egyezmények, szerződések és megállapodások tervezeteit és ezek végrehajtásáról szóló jelentéseket.

10. A főcsoportfőnökség vezetőjét távollétében a kijelölt főcsoportfőnök-helyettes helyettesíti, aki gyakorolja mindazokat a jogokat, amelyek a főcsoportfőnökség vezetőjét megilletik.

11. A főcsoportfőnök jóváhagyja:

- a több megyét érintő rendőri akciókat;
- a rendőri munka szervezésével kapcsolatos alapvető intézkedéseket, erők és eszközök ideiglenes átcsoportosítását;
- az állományon belül a testületi halottá nyilvánítást.

IV. fejezet

A főcsoportfőnökség általános feladatai

12. Alapvető feladatát képezi a béke időszakból hatályban maradó, továbbá a háború időszakában hatályba lépő jogszabályok alapján a rendőri szervek munkájának szervezése, irányítása és ellenőrzése.

Az engedélyezett nyílt, vagy titkos jogosultságok, operatív eszközök és módszerek alkalmazása útján az alábbiak képezik feladatát:

- megelőzi, megszakítja és felderíti az államigazgatás és az igazságszolgáltatás, a közrend, és a közbiztonság, a népgazdaság, a társadalmi tulajdon elleni, valamint az állampolgárok személye és javai, a család, az ifjúság és nemi erkölcs elleni bűncselekményeket;
- a háborús időszakban hatályba lépő közbiztonsági intézkedésekre — őrizetbevétel, internálás — javaslattétel és annak folyamatos végzése, a közbiztonságra és a közrendre veszélyes — különösen az erőszakos — bűncselekmények hatékony megelőzése, megszakítása, felderítése;
- segítséget nyújt a népgazdaságot veszélyeztető bűncselekmények felderítéséhez, a különösen fontos hadiipari, közlekedési és hírközlő, valamint a lakosság alapvető ellátását biztosító objektumok területén, a megelőző tevékenység fokozása;
- az elítélt és internált köztörvényes bűnözők közötti fokozott elhárító munka végzése, illegalitásba vonult különösen veszélyes személyek felderítése;
- a bűnüldözéssel összefüggésben az Igazságügyi Minisztériummal, valamint az ügyészi és bírói szervekkel az együttműködés biztosítása;
- a munkahelyek önkényes elhagyásának, selejtes termékek kibocsátásának megelőzése érdekében szükséges rendőri intézkedések megszervezése;
- a pánikkeltőkkel, rémhírterjesztőkkel, a közellátást zavarókkal és árdrágítókkal szembeni gyorsított eljárás lefolytatása;

- elemzi és értékeli a bűnözés alakulását és okait, a bűncselekmények elkövetését lehetővé tevő körülményeket és intézkedéseket kezdeményez ezek korlátozására, fejleszti a bűnmegelőzést célzó sajátos rendőri intézkedéseket;
- az állambiztonsági szervekkel együttműködve ellátja a rendőri szervek hatáskörébe utalt állambiztonsági feladatokat, segítséget nyújt az állam biztonságát veszélyeztető bűncselekmények felderítéséhez;
- szervezi, ellátja a közrendvédelmi, a közúti és vízi közlekedéssel kapcsolatos rendőri tevékenységet;
- a gépjárművek különleges jelzésekkel és okmányokkal való ellátása, a hadsereg és a mentő egységek korlátlan közúti elsőbbségét biztosító intézkedések bevezetése;
- a személyi körözési munka végzése, a katonai szolgálat, a honvédelmi munkakötelezettség alól kibúvók felkutatása;
- az államigazgatás és az igazságszolgáltatás, a közbiztonság és a közrend, a népgazdaság, a társadalmi tulajdon elleni bűncselekmények megelőzése, felderítése, felszámolása érdekében együttműködés az állami, gazdasági, az objektumőrzést végző szervekkel;
- a kijárási tilalom és elsötétítési szabályok betartásának ellenőrzése;
- a kitelepítés helyén, annak útvonalán, valamint a kitelepített lakosság befogadási helyein a rend fenntartása, a kitelepített városokban a visszahagyott társadalmi és személyi tulajdon őrzése, a bejárásra kötelezett lakosság közbiztonsági ellenőrzése, a bejárás útvonalának meghatározása;
- a nem belügyi szerveknél levő titkos iratok és termékek veszélyeztetése esetén, azok elszállításának biztosítása;
- a közrendvédelmi, karhatalmi, fegyveres biztosítási, közlekedési és tűzvédelmi feladatok szervezése, ellátása meghatározott területeken; az ellenséges csapatok által sújtott területek lezárása és a rendfenn-

tartás biztosítása, részvétel a mentési és mentesítési munkálatokban;

- az ellenséges légideszantok, felderítő és diverziós csoportok felderítésében, a légtérfigyelő szolgálat ellátásában való részvétel, a felderítő és diverziós csoportok felszámolásával kapcsolatos karhatalmi akciók szervezése, irányítása és végrehajtása; közreműködés a légideszantok megsemmisítésében, a vonatkozó együttműködési parancs alapján;
- közreműködés a saját és szövetséges csapatok manővereinek anyag- és csapatszállításainak biztosításában, a katonai forgalomszabályozás megvalósításában;
- a HB-tagok utazásainak rendőri biztosítása;
- a fegyveres erők és testületek mozgósításának rendőri biztosítása;
- az északi és keleti határszakaszon magyar állampolgároknak a határon túlra, illetve külföldi állampolgároknak magyar területre történő tömeges át-eresztésében és elhelyezésében való részvétel;
- figyelemmel kíséri a feladatok ellátását szabályozó jogszabályok, utasítások, stb. végrehajtását, szükségnek megfelelően javaslatot tesz rendelkezések megváltoztatására, módosítására, más szabályok elkészítésére;
- véleményezi más belügyi szervek, minisztériumok, országos szervek e célból küldött tervezetét;
- jogszabályokban meghatározott szakfelügyeletet és szakirányítást gyakorol a polgári fegyveres őrsegek, üzemrendészeti szervek és a mezőőrök, halőrök (a továbbiakban együttesen: mezőőrök) tevékenysége felett;
- együttműködik a baráti szocialista országok rendőri szerveivel;
- külföldi állampolgárok ügyeiben a hatályos jogszabályok, valamint az érvényben levő miniszteri utasításban foglaltak alapján jár el.

A főcsoportfőnökség szerveinek feladata

13. A csoportfőnökségek általános feladatai:

- biztosítják a folyamatos szakirányítást és ellenőrzést az alárendelt szolgálati ág munkájában. Érvényesítve a jogszabályokban, jogi iránymutatásokban és belügyi rendelkezésekben előírt követelményeket és felelősséget a belügyi szervek együttműködésére és egymás kölcsönös segítésére vonatkozó előírásokat;
- tökéletesítik az irányított szakszolgálat tevékenységét, fejlesztik módszereit és eszközeit, törekszenek arra, hogy a szolgálat szervezete mindenkor megfeleljen a társadalom fejlődésének, a bűnözés, a közrend és közbiztonság várható alakulásának;
- biztosítják az állomány megfelelő erkölcsi, politikai állapotát és rendszeresen értékelik fegyelmi helyzetét;
- irányítják, ellenőrzik az önkéntes rendőri szolgálatot és gondoskodnak annak továbbfejlesztéséről;
- ellátják a hatáskörbe tartozó hatósági feladatokat, intézik a panaszügyeket;
- végrehajtják a nemzetközi együttműködési okmányokban foglalt kötelezettségeket;
- irányítják a háborús időszakra hatályba lépő jogszabályok betartásával kapcsolatos feladatokat.

14. A csoportfőnökök jogköre és feladata:

A csoportfőnökök — a főcsoportfőnök közvetlen alárendeltségében — felelősek a szakirányításuk alá rendelt szervek jogszabályokban, jogi iránymutatásokban és belügyi rendelkezésekben meghatározott feladatainak szakirányításáért és ellenőrzéséért.

Feladataikat, a szakirányításuk alá rendelt szerveket, parancsok, intézkedések és egyéb belügyi rendelkezés kiadása útján, a közvetlen alárendeltségükben működő központi osztályok és területi szervek parancsnokságainak útján teljesítik.

Ennek során:

- a háborús időszakra vonatkozó Hatásköri Lista, illetve a BM Fegyelmi Szabályzat alapján gyakorolják a személyzeti hatáskörüket, fegyelmi és dicsérő jogkörüket;
- jóváhagyják a közvetlen alárendeltségükben működő szervek munkaterveit, beszámoló jelentéseit;
- engedélyezik a közvetlen alárendeltségükbe tartozó vezetők és beosztottak szabadságát, egészségügyi szabadságát;
- az utasításokban meghatározott mértékben utalványozhatnak jutalmat, segélyt, illetményelőleget;
- szakterületüket érintő kérdésekben — a főcsoportfőnök hozzájárulásával — országos tanácskozásokat, értekezleteket tartanak.

15. A főcsoportfőnökhöz jóváhagyásra felterjesztik:

- a csoportfőnökség és szerveinek munkáját érintő jogszabály-, miniszteri, államtitkári, vagy miniszterhelyettesi parancs-, intézkedés és szabályzat-tervezeteket, azok módosítására vonatkozó előterjesztéseket;
- a miniszter, az államtitkár, vagy miniszterhelyettes döntési hatáskörébe tartozó szakmai, szervezeti és személyzeti kérdésekkel összefüggő javaslatokat, előterjesztéseket;
- a csoportfőnökség ügyrendjét, évi jelentését és munkatervét;
- a csoportfőnökség szerveinek tevékenységéről készült jelentéseket;
- a fontosabb intézkedéseikkel kapcsolatos előterjesztéseket, ezek végrehajtásáról szóló jelentéseiket.

16. A Bűnügyi Csoportfőnökség feladata:

A szakirányítása alá tartozó szerveknél országos hatáskörrel szervezi, irányítja, ellenőrzi, értékeli, koordinálja:

- a közbiztonságra és közrendre különösen veszélyes bűncselekmények visszaszorítását, az elkövető sze-

mélyek folyamatos kiválasztását. A rendőri szervek által internált köztörvényes bűnözők közötti elhárító munkát. Az őrizetbevételt elkerülő, illegalitásba vonult különösen veszélyes személyek felkutatását;

- a társadalmi tulajdon fokozott védelmét a hadiipari, jelentősebb népgazdasági és hírközlő objektumoknál, a hadsereg és a lakosság ellátása szempontjából fontos vállalatoknál, üzemeknél;
- titkos iratok és termékek veszélyeztetés esetén való elszállításának, vagy megsemmisítésének biztosítását. Munkahelyek önkényes elhagyásának, selejtes termékek kibocsájtásának megelőzése érdekében szükséges rendőri intézkedések megtervezését;
- a rendőri szervek hatáskörébe tartozó bűncselekmények megelőzésére, megszakítására és felderítésére irányuló (nyílt és titkos) tevékenységet;
- kutatja az új bűnelkövetési lehetőségeket és módszereket, kidolgozza azokat az utasításokat, parancsokat és szabályzatokat, kriminalisztikai ismertetőket, irányelveket és ajánlásokat, amelyek a rendőri bűn-megelőző és felderítő tevékenység rendjét és módszereit meghatározzák;
- az alárendelt társadalmi tulajdonvédelmi szervek tevékenységét, a népgazdasági ágaknak megfelelően és egyes kiemelt vonalakon. Irányítja a kábítószer csempészése és illegális felhasználása elleni tevékenységet;
- a rendőrség ifjúságvédelmi feladatait elemzi, és értékeli a fiatal korosztályhoz tartozó bűnelkövetők tevékenységét, és kidolgozza a szükséges intézkedéseket;
- meghatározza a veszélyes bűnözőkkel kapcsolatos rendőri feladatokat;
- elrendeli az országos és területi jellegű közbiztonsági és körözési akciókat;
- a háború idején jelentkező személyi- és tárgykörözési munkát, a katonai szolgálat, a honvédelmi munkakötelezettség alól kibúvók felkutatását, szervezi a fegyveres erők és testületek eltűnt tagjainak

- (szökevényeinek) elfogását, a baráti országok szerveitől érkező körözésekkel kapcsolatos feladatokat;
- a rendőri szervek vizsgálati munkáját, az egyes országos jelentőségű, vagy több főkapitányságra kiterjedő ügyek nyomozását;
 - a bűnügyi operatív felderítést, a köztörvényes letartóztatottak és elítéltek között;
 - a bűnügyi igazgatási (üzemi balesetek, stb.) tevékenységet;
 - a szabadságvesztésből szabadult személyek utógon-
dozásával kapcsolatos rendőri tevékenységet;
 - a bűnügyi szervek krimináltechnikai munkáját;
 - szakértői, szaktanácsadói tevékenységet végez.

17. A Közbiztonsági és Közlekedési Csoportfőnökség feladata:

A szakirányítása alá tartozó szerveknél országos hatáskörrel irányítja, koordinálja és ellenőrzi:

- a HB-tagok utazásainak rendőri biztosításával kapcsolatos feladatokat;
- a fegyveres erők és testületek mozgósításának rendőri biztosítását;
- a kitelepítés helyén, útvonalain, valamint a kitelepített lakosság befogadási helyein a rend fenntartását;
- a kitelepített városokban bejárásra kötelezett lakosság közbiztonsági ellenőrzését, a dolgozók részére kijelölt közlekedési útvonalak megtervezését;
- a kitelepített városokban visszahagyott társadalmi és személyi tulajdon védelmét;
- a diverziós és felderítő csoportok felderítésével és felszámolásával kapcsolatos feladatokat. A légi-deszant alakulatok felszámolását végző hátországi alakulatokkal való együttműködést;
- a kijárási tilalom és elsötétítési szabályok betartásával összefüggő feladatokat;
- az ideiglenes jelleggel — nem hivatalos minőségben — hazánkban tartózkodó semleges kapitalista orszá-

gok állampolgárai rendőri védelmét, hazautazásuk elősegítésével kapcsolatos rendészeti teendőket;

- a saját és szövetséges csapatok manővereinek, anyag- és csapatszállításainak rendőri biztosításában való közreműködést, a katonai forgalomszabályozásban való részvételt;
- a közúti forgalom ellenőrzését a hadsereg illetékes szerveivel;
- a hátszágban közlekedő gépjárművek különleges jelzésekkel és okmányokkal való ellátását. A hadsereg és a mentőegységek korlátlan közúti elsőbbségét biztosító intézkedéseket;
- a személyi tulajdonban levő gépjárművek forgalomkorlátozásával kapcsolatos feladatokat;
- a megyei (fővárosi) tanácsok felügyelete alatt működő szállító szolgálatnál rendőri összekötőként szereplő személyek tevékenységét;
- a közrendvédelmi, közlekedésrendészeti szervek tevékenységét, a körzetmegbízotti, őr-, járőr-, fogdaőr és fogolykísérő szolgálatot, biztosítja hatékony működésüket;
- a közrendvédelmi, közlekedésrendészeti szervek és vízirendészeti rendőrkapitányságok állambiztonsági, bűnügyi és igazgatásrendészeti tevékenységével kapcsolatos feladatok ellátását;
- a rendőri szervek vízi rendszettel, vízi közlekedéssel, a hajókikötő és hajóvizsgálattal kapcsolatos feladatait, segíti ezirányú tevékenységüket;
- a közúti közlekedés biztonságával és rendjével kapcsolatos rendőri feladatokat, a rendőrség szervei hatáskörébe utalt közlekedési bűncselekmények nyomozását és a balesetek helyszíni szemlét;
- a karhatalmi fegyveres biztosítási feladatokból a főcsoportfőnökségre háruló feladatokat;
- az autópályák, autóutak és országos főközlekedési utak ellenőrző szolgálatát ellátó útellenőrző szervek hatáskörébe utalt feladatok végrehajtását.

Feladata során:

- a Forradalmi Készenléti Rendőri Ezred erőinek felhasználásával részt vesz — esetleges támadás esetén — a BM háborús működési helyét őrző határőr ezrednek a támogatásában, a védelem megszervezésében és a támadás visszaverésében;
- ellátja a gépjármű- és gépjárművezetői rendészeti, valamint az egyéb közlekedéssel kapcsolatos államigazgatási tevékenységet;
- kidolgozza a közúti közlekedésre vonatkozó jogszabálytervezeteket és a balesetek megelőzését szolgáló intézkedéseket, illetve részt vesz más főhatóságok ilyen tárgyú jogszabály-tervezetének előkészítésében;
- felügyeletet gyakorol a polgári fegyveres őrsegek és a mezőőrök felett.

18. A főcsoportfőnökségi személyzeti osztály feladata:

- a főcsoportfőnök irányítása és a személyügyi csoportfőnökség szakfelügyelete mellett ellátja a főcsoportfőnökség alá tartozó szervek személyzeti munkájával összefüggő feladatokat;
- biztosítja — az illetékes parancsnokokkal közösen — a személyzeti munka elveinek és rendjének egységes megvalósítását. Értékeli és elemzi a szervek káderhelyzetét, a személyzeti feladatok végrehajtását és jelentést tesz a főcsoportfőnöknek;
- véleményezi és jóváhagyásra az illetékes vezetők elé terjeszti a személyzeti ügyekben keletkezett felterjesztéseket, javaslatokat és kérelmeket. A hatáskörébe tartozó személyügyi panaszokat, bejelentéseket kivizsgálja és javaslatot tesz azok elintézésére;
- a személyügyi feladatokat a hatályos jogszabályokban és a háborús időszakra vonatkozó Személyzeti Munka Rendjében meghatározottak szerint látja el;
- gondoskodik a bekövetkezett személyi veszteségek pótlásának folyamatosságáról.

19. A főcsoportfőnökségi titkárság feladata:

A titkárság alapvető feladata a kijelölt vezető irányító, ellenőrző munkájának közvetlen segítése.

Ennek érdekében:

- a tájékoztatásra, döntésre, vagy aláírásra érkezett ügyeket előterjeszti;
- ellátja a kijelölt vezető által összehívott értekezletek előkészítési teendőit;
- a főcsoportfőnökség szerveinek munkáját, ügykörét érintő határozatokat, jogszabályokat, utasításokat, parancsokat, szabályzatokat és körleveleket nyilván-
tartja, figyelemmel kíséri az ezekben előírt határ-
idős feladatok végrehajtását;
- ellátja a főcsoportfőnökség titkos és nyílt ügyvite-
lével kapcsolatos feladatait, ellenőrzi az ügykeze-
lésre vonatkozó szabályok betartását, kezeli a fő-
csoportfőnökség irattárát;
- gondoskodik a panaszok, kérelmek, javaslatok ki-
vizsgálásáról, azok megválaszolásáról, érdemi elin-
tézéséről;
- összeállítja a főcsoportfőnökség központi szerveinek
működésével kapcsolatos éves anyagi, műszaki,
pénzügyi igénybejelentéseket;
- nyilvántartja és ellenőrzi a főcsoportfőnökség köz-
ponti szerveinél a javadalom-keretek (rovatok sze-
rinti), továbbá a jutalom-, a segély-, az illetmény-
előleg- és beralapkeretek felhasználását;
- végzi a főcsoportfőnökség beosztottainak szociális
ügyeit.

20. A Tűzoltóság Országos Parancsnoksága és a Forradalmi Készenléti Rendőri Ezred jogkörét, feladatait saját ügyrendjük tartalmazza.

A budapesti és megyei rendőr-főkapitányságok rendőri szervei

21. A rendőr-főkapitányságok rendőri szerveinek munkáját a rendőr-főkapitányok irányítják. Szakirányítás tekintetében a főcsoportfőnök alárendeltségében működnek.

A rendőr-főkapitány felelős a rendőrségi hatáskörbe tartozó feladatok végrehajtásáért, különösen a bűncselekmények megelőzéséért, felderítéséért és felszámolásáért, a közrend és közbiztonság fenntartásáért.

A rendőr-főkapitányságok rendőri szervei jogszabályokban, jogi iránymutatásokban és belügyi rendelkezésekben meghatározott nyílt és titkos eszközöket, módszereket a részükre előírt mértékben és módon alkalmazzák.

22. A rendőr-főkapitányságok rendőri szerveinek főbb feladatai a béke időszaki feladataikon túl:

- a hadiipari, jelentősebb népgazdasági és hírközlő objektumok, intézmények, a hadsereg és a lakosság ellátása szempontjából fontos vállalatok, üzemek védelme, romboló és kártevő cselekmények megakadályozása;
- a HB-tagok utazásának rendőri biztosítása;
- titkos iratok és termékek veszélyeztetése esetén való elszállítása, vagy megsemmisítésének biztosítása;
- munkahelyek önkényes elhagyása, selejtes termékek kibocsájtásának megelőzése érdekében szükséges rendőri intézkedések biztosítása;
- a különösen veszélyes személyek folyamatos kiválasztása, az őrizetbevételt elkerülő, illegalitásba vonult veszélyes személyek felderítése, az internált személyek közötti elhárító munka végzése;
- a belügyi szervek objektumainak őrzése;
- a háborús időszaki jogszabályokban foglaltak betartásának ellenőrzése, segítése és betartása;
- karhatalmi, fegyveres biztosítási feladatok szervezése és végrehajtása saját erővel, valamint a mun-

kásórség és a magyar néphadsereg e célra kijelölt erőinek bevonásával;

- a lakosság és a vezető szervek kitelepítésének és befogadásának rendőri biztosítása, a visszamaradó javak őrzése, a csapást szenvedett területeken a rend fenntartása;
- közreműködik az ellenséges légideszantok felderítő és diverziós csoportok felderítésében, a felderítő és diverziós csoportok megsemmisítésében, a légideszantok megsemmisítésében;
- közreműködés a saját és szövetséges csapatok manővereinek anyag- és csapatszállításainak biztosításában, a katonai forgalomszabályozás megvalósításában;
- részvétel a fegyveres erők és testületek mozgósításának rendőri biztosításában.

Az irányítás és jogszabálykiadás, az ügyintézés és tájékoztatás általános szabályai

23. Az irányítás — alá- és fölérendeltségben — parancsnoki rendszerben történik. A főcsoportfőnökség vezetője jogkörét — a kizárólagos hatáskörébe tartozó ügyek kivételével — részben megoszthatja helyetteseivel, illetve más beosztottjával. Ez azonban nem érinti a főcsoportfőnök felelősségét, a szerv munkájának egészét:

- a szakágazati és funkcionális jellegű központi irányító tevékenységet az azonos szintű központi szervek szoros együttműködésével kell megvalósítani;
- a főcsoportfőnökség vezetője a háborús időszakban egyedi esetekkel kapcsolatos parancsait, intézkedéseit közvetlenül, vagy a helyettesítést ellátó vezető útján adja ki;
- abban az esetben, ha a központi irányítás megbénul, a főcsoportfőnökség vezetője önállóan köteles intézkedni és az összeköttetés létrejötte után jelentést tenni a belügyminisztériumi államtitkárnak a bevezetett intézkedésről;
- a főcsoportfőnök és helyettesei működési területüket csak felsőbb utasításra, vagy engedélyre hagyhatják el;
- a főcsoportfőnökség szakirányítása alá rendelt szervek irányítása érdekében a főcsoportfőnökség vezetője miniszteri utasítást, jogi iránymutatásokat és belügyi rendelkezéseket, helyettesei, a csoportfőnökök és az önálló osztályvezetők elvi állásfoglalást és belügyi rendelkezéseket adhatnak ki.

Miniszteri utasítás:

A miniszteri utasítás jogszabály. Miniszteri utasításban kell szabályozni a magasabb szintű jogszabályok végrehajtásának rendjét és az arra hivatott szervek feladatait, a belügyi munka irányítására, vezetésére, a szakmai jellegű feladatok végrehajtására vonatkozó kérdéseket.

A főcsoportfőnökség vezetője — hatáskörében — a Belügy-minisztérium egészére vonatkozó és az irányítása alá tartozó szervek munkáját átfogóan rendező kérdéseket szabályozza miniszteri utasításban.

Jogi iránymutatások:

Irányelvet ad ki a főcsoportfőnökség vezetője valamely jogszabály átfogó értelmezésére, végrehajtásának fő irányára, módszereire, a jogalkalmazásban követendő főbb elvek meghatározására.

Elvi állásfoglalást kell kiadni valamely jogszabály egyes kérdéseinek értelmezésére, alkalmazására, az egységes jogértelmezés és jogalkalmazói gyakorlat meghatározására.

Belügyi rendelkezések:

Parancsba kell foglalni a szolgálati feladatokra, a fegyelemre és rendre, valamint a személyi állományra vonatkozó rendelkezéseket.

Szabályzatban kell meghatározni a szolgálat ellátásának rendjét, a személyi állomány magatartási szabályait, alapvető jogait és kötelezettségeit, a szolgálati szervek és közegek általános feladatait, valamint a minisztérium egyes szervei tevékenységének általános szabályait.

Az alapvető szabályzatokat, a miniszter az egyéb szabályzatokat — a kiadásra jogosult — illetékes vezető parancsával kell hatályba léptetni.

Ügyrendben kell meghatározni az illetékes szervnek a Belügyminisztérium szervezetében betöltött funkcióját, szakmai feladatkörét, a szervezeten belül működő vezetők feladatát, hatáskörét.

Intézkedésben kell meghatározni az érintett szervek számára valamely jogszabály, vagy belügyi rendelkezés végrehajtása érdekében, illetve meghatározott ügyben, vagy ügykörben kifejtett tevékenység konkrét előírásait.

Körlevélben kell meghatározni a szervek értesítésével, tájékoztatásával összefüggő kérdéseket, valamint az intézkedések megtételével kapcsolatos feladatokat.

24. A miniszteri utasítás, a jogi iránymutatás és a belügyi rendelkezés előkészítésének rendje:

- A miniszteri utasítás, a jogi iránymutatás és a belügyi rendelkezés tervezetének előkészítése annak a szervnek a feladata, amelynek vezetője a kiadásra jogosult.
- Ha a rendelkezés több szerv hatáskörét érinti elsősorban egyetértésben, szükség esetén együttesen kell előkészíteni. Az együttes rendelkezés előkészítéséért a szabályozás tárgyában elsődlegesen érdekelt, vagy arra kijelölt vezető felelős. Mellőzhető az egyeztetés amennyiben a koordinációs tevékenység elhúzódása fontos politikai érdeket veszélyeztetne. Ez esetben az érintett szervek utólagos tájékoztatása kötelező.
- A főcsoportfőnökség vezetője által kiadásra kerülő miniszteri utasítás, jogi iránymutatás és belügyi rendelkezés előzetesen jóváhagyott tervezetét meg kell küldeni a BM Titkárságnak, amely véleményezi és aláírásra előterjeszti.
- Csoportfőnöki, illetve önálló osztályvezetői belügyi rendelkezés kiadására csak a főcsoportfőnökség titkársága által történő nyilvántartásba vétel után kerülhet sor.

25. A minisztérium képviselőjében állásfoglalásra jogosultak:

- a főcsoportfőnökség vezetője, illetve helyettese, az irányítása alá tartozó szerveket érintő kérdésekben valamint — a miniszter felhatalmazásával — más ügyekben is;
- a csoportfőnökök (önálló osztályvezető) az illetékeségi és hatáskörüket érintő kérdésekben.

26. A főcsoportfőnökség és szervei, valamint a társ belügyi szervek, munkájukat kölcsönösen érintő ügyekben kötelesek egymást rövid úton tájékoztatni. A tájékoztatást általában azonos szintű vezetők, illetve szervek adják. Az ügyintézés során fokozatosan érvényesíteni kell a munkakapcsolat formájában történő gyors és hatékony tájékoztatást, illetve intézkedést.

27. A kiadmányozási jog — az ügyekben való döntés, illetőleg a tervezetek jóváhagyása — a szerv vezetőjét (parancsnokát)

illeti meg. A vezető meghatározott körben átruházhatja kiadmányozási jogát helyettesére, illetőleg más beosztottjára.

28. A főcsoportfőnökség szervei vezetőinek napi jelentési kötelezettsége bővül a háborús időszakra érvényes kiegészített jelentési kötelezettséggel.

A főcsoportfőnökség ügyeleti jelentéseit a BM Főügyeleten keresztül a kitelepült BM I. vezetési pont vezetésével megbízott belügyminisztériumi államtitkárnak kell továbbítani.

29. A külső szervekkel történő szóbeli és írásbeli érintkezésben a konspirációs szabályok alapján kell eljárni. A belügyi szervek szervezetére, munkamódszerére, létszámára, veszteségeire, a vezetés települési helyeire, egyéb, a biztonsággal kapcsolatos körülményekre vonatkozó adatot, vagy utasítást híreszközök útján nyílt szöveggel közölni nem lehet.

30. A minisztériumok, vagy más központi állami szervek részére írásbeli szignalizáció csak a miniszter, illetve a belügyminisztériumi államtitkár engedélyével adható.

31. Külföldi szervekkel — jogszabály, vagy a szocialista országok belügyi szerveivel kötött megállapodások felhatalmazása kivételével — a főcsoportfőnökség szervei nem levelezhetnek. Külföldi állampolgárok részére okiratot — felsőbb szerv által adott külön felhatalmazás hiányában — nem adhatnak ki.

32. A hírközlő szervek részére a napi eseményekről tájékoztatást — az illetékes vezetővel egyetértésben — a BM Titkárság vezetője adhat.

VIII. fejezet

Vegyes rendelkezések

33. A főcsoportfőnökség állományának ellátása az alábbiak szerint alakul:

- az állomány új rendszerű illetmény-ellátásban részesül. Megszűnik a ruházati illetmény, helyette a teljes személyi állomány hadiruházattal lesz felszerelve;
- a szolgálati feladatok ellátásához szükséges anyagokat, eszközöket, a háborús működési helyen történő elhelyezést, élelmezési jegyek, esetenként élelmezési nyersanyagok kiadását, a pihentetéshez szükséges felszerelést, a BM Központi Ellátó Parancsnokság biztosítja, illetve végzi;
- az egészségügyi szakellátás orvosi segélyhelyeken, utókezelőkben, a területi egészségügyi intézményekben, valamint szükség-kórházban történik;
- a működéshez feltétlenül szükséges helyi és távolsági hírösszeköttetést a BM Műszaki Fejlesztési Csoportfőnökség Híradó Osztálya szervezi és üzemelteti;
- a támadó fegyverek hatása elleni védelmet — a háborús működési helyen — erre a célra kijelölt szakszolgálat szervezi és irányítja.

34. A személyi veszteségek pótlása a BM központi tartalékból fog történni.

35. **Az írásbeli érintkezés módja:**

a) külső szervekkel:

- miniszterekkel, minisztériumi államtitkárokkal, miniszterhelyettesekkel, országos szervek vezetőivel — szakterületét érintő kérdésekben — a főcsoportfőnök folytathat levelezést;
- a minisztériumok főosztályvezetőivel és az országos hatáskörű szervek hasonló beosztású vezetőivel — hatáskörükbe tartozó kérdésekben — a csoportfő-

nőkök és az önálló osztályvezetők folytathatnak levelezést;

b) belső szervekkel:

- a csoportfőnökök, az önálló osztályvezetők (titkárságvezető) — a hatáskörébe utalt kérdésekben — a minisztériumon belüli szervek hasonló szintű vezetőivel levelezést folytathatnak, az ügykörébe tartozó feladatok megoldásához tájékoztató jellegű anyagokat és adatokat kérhetnek.

36. A csoportfőnökök és az önálló osztályvezetők — előzetes engedély alapján — részt vehetnek más minisztériumok, illetve országos hatáskörű szervek kollégiumain, értekezletein, ott a főcsoportfőnökség nevében állást foglalhatnak.

37. A főcsoportfőnökség minden vezetője, beosztottja felelős az államtitok, a szolgálati titok őrzésére vonatkozó jogszabályok, utasítások megtartásának rendszeres ellenőrzéséért és a megőrzés feltételeinek biztosításáért.

38. A főcsoportfőnökség belső ügykezelésének szervezetét, működési rendjét — a BM Ügykezelési Szabályzat alapján — a főcsoportfőnök határozza meg.

39. A csoportfőnökségek és az önálló osztályok, valamint a szakirányításuk alá tartozó területi szervek feladatait, jog- és hatáskörét saját ügyrendjük tartalmazza.

40. A főcsoportfőnökség és szervei háborús időszaki ügyrendjei a miniszter külön utasítására lépnek hatályba.

41. A főcsoportfőnökség ügyrend készítésére kötelezett szervei háborús időszaki ügyrendjeiket a jelen ügyrendben foglaltak figyelembevételével, a 0011/1973. számú belügyminiszteri utasítás 95. pontjának megfelelően készítsék el.

Ügyrend készítésére kötelezettek:

- a Bűnügyi Csoportfőnökség,
- a Közbiztonsági és Közlekedési Csoportfőnökség,
- a Személyzeti Osztály,
- a Tűzoltóság Országos Parancsnoksága,
- a Forradalmi Készenléti Rendőri Ezred.

KÖRÖSI GYÖRGY s. k.

rendőr vezérőrnagy,
miniszterhelyettes

Felterjesztve: miniszter elvtársnak,
államtitkár elvtársnak.

Kapják: elosztó szerint.

Készült: 65 példányban.